

ŻYCIE NOWOGRODZKIE

PISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ.

Wychodzi codziennie.

Adres: Redakcji i Administracji
NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja Nr. 1.
Telefony Nr. 75, 100
CZYNNIA CODZIENNIE z wyjątkiem świąt
od godz. 11 rano do godz. 2 w nocy.
CENA PRENUMERATY miesięcznie . 2.40
z odnośnikiem do domu . 2.80

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr. w tekście
(przed kłódką) 40 gr., za tekstem 15 gr. za kilometr
jednospaltowy, drobne za wyraz 10 gr., posady
i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fancyjne i tabele o 50% drożej.

PRACE SEJMU

Dyskusja budżetowa

Budżet Ministerstwa Oświaty

WARSZAWA, (PAT). 4-VI. Dziś na plenarnym posiedzeniu Sejmu, toczono dalej dyskusję nad budżetem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Pos. ks. Madaj (B.B.) staje w obronie duchowieństwa katolickiego atakowanego przez posłów lewicy. Mówca apeluje do ministra, aby przeciwstawił się pogwałceniu praw kościoła i wzywa, aby ówczesny wicepremier Bartla, dotyczący praktyk religijnych był skrupulatnie wykonywany. W zakończeniu ks. Madaj stwierdza, iż mając pełne zaufanie do Rządu i Marszałka Piłsudskiego, głosować będzie za budżetem.

Pos. Piasecki (B.B.) omawia stosunek duchowieństwa katolickiego do spraw politycznych i podkreśla, iż należy niedopuszczać czynników niepewności do stawiania pomiędzy duchowieństwem a wiernymi.

Przemówienie ministra dr. Dobruckiego

Po przemówieniu pos. Świeckiego (Z.L.N.), zabrał głos minister dr. Dobrucki replikując pos. Chrućkiemu (Kl. Ukr.), który nazwał zburzenie soboru na placu Saskim barbarzyństwem. Minister stwierdził, że barbarzyństwem można nazwać jedynie postawienie soboru na placu Saskim.

Przechodząc do spraw autokefalii Cerkwi prawosławnej Minister podniósł, iż autokefalia zapewnia Cerkwi prawosławnej pełną swobodę i niezależność od wpływów państw obcych.

Obecnie Rząd zajęty jest obmyśleniem wewnętrznej budowy i ustroju Cerkwi. Staraniem Rządu jest, aby Cerkiew prawosławna nie była instrumentem rusyfikacyjnym.

W sprawie kościoła katolickiego minister stwierdza, że jakkolwiek zmiany w uposażeniu duchowieństwa katolickiego są nie do pomyślenia, gdyż sprawa ta jest przewidziana w konkordacie.

Omawiając potrzeby szkolnictwa minister zaznacza, iż potrzeby te są tak wielkie, iż roczne zasilenie budżetu nie może im poddać. Podkreślić należy — stwierdza p. Minister, że z podatków, które Izba odrzuciła, znaczna część przeznaczona była na potrzeby szkolnictwa.

Końcowe rezolucje i wnioski

Po zakończeniu dyskusji referent budżetu Ministerstwa Oświaty pos. Stypiański (B.B.) wniósł kilka rezolucji, m. in. sprawę przeniesienia pewnych sum na wpisy dla uczniów urzędników państwowych w sprawie wniesienia ustawy o zmianie ustroju szkolnictwa, w sprawie sieci szkół

średnich i w sprawie przemianowania Szkoły Sztuk Pięknych w Warszawie na Akademię.

Budżet Prezydenta Rzplitej i Prezydium Rady Ministrów

Pos. Wyrzykowski (Wyzwolenie) referuje budżet Prezydenta Rzplitej i budżet Najwyższej Izby Kontroli Państwa.

Pos. Polakiewicz (BB) referuje budżet Prezydium Rady Ministrów. Referent popiera wnioski rządowe, domagając się utrzymania dotacji na nadzwyczajną Komisję do Walki z Nadużyciami od kwietnia do 5 lipca br., oraz przywrócenia pozycji na wydawanie „Gazety lwowskiej” i „Gazety poznańskiej i pomorskiej”.

Pos. Zaleski (BB) podkreśla zmiany struktury Prezydium Rady Ministrów, jakie zaszły w Prezydium od czasu przewrotu majowego. Struktura wewnętrznych stosunków Prezydium Rady Ministrów i innych resorsów zmieniła się zasadniczo. Przed majem Premier był właściwie tylko Przewodniczącym Rady Ministrów, obecnie Prezydium R. M. posiadając Kierownika pełnego twórczej inicjatywy we wszystkich dziedzinach i decydującego we wszystkich ważniejszych sprawach wzmogła autorytet Rządu i zespoliła pracę poszczególnych ministrów.

Przewrót majowy wysunął na czołowe stanowisko dwóch ludzi Marszałka Piłsudskiego i wicepremiera Bartla, którzy wprowadzili kraj z drogi anarchii na drogę normalnego rozwoju.

Przechodząc do szczegółów mówca podkreśla dodatnie wyniki reorganizacji wewnętrznej Prezydium. Mówiąc o Polskiej Agencji Telegraficznej uważa za niesłuszne żądanie od niej dochodowości; przy o wiele szerszych środkach w porównaniu z tego rodzaju instytucjami na Zachodzie, wykazuje coraz intensywniejszą działalność.

Omawiając skreślenie w komisji dotacji na „Gazetę Lwowską” i „Gazetę poznańską i pomorską” mówca prosi o przywrócenie tych skreśleń.

Budżet Ministerstwa Spraw Zagranicznych

Izba przystępuje do omawiania budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Referent pos. Krzyżanowski (BB) stwierdza, iż dyskusja nad polityką M. S. Z. na komisji, gdzie Minister Zaleski wyłożył obszernie wyjaśnienia, wykażała niemił jednomyślną aprobatę polityki M. S. Z. co jest rzadkim wypadkiem w dziejach parlamentarnych. Pozycja dochodów nie przewidywa należności przypadającej Polsce na zasadzie traktatu ryskiego w wysokości 48.000.000 rb. w złocie.

Pos. Radziwiłł (BB) podnosi, iż polityka naszego Rządu jest pokojową w najszerszym tego słowa znaczeniu i dąży do ułatwienia stosunków pokojowych w Europie. Polityka Rządu w stosunku do Litwy spotkała się z aplauzem całej Komisji, a w sprawie Wilna, które ogłoszona niedawno nowa konstytucja litewska uznała za stolicę Litwy, to nota Rządu polskiego idzie konsekwentnie po tej samej linii. Istotnym punktem jest Rządu do tej sprawy spotyka się z aprobatą nietylko Komisji, ale całego społeczeństwa polskiego, co daje w ręce p. ministrowi Zaleskiemu poważny atut na sesji Rady Ligi Narodów, który min. Zaleski z wszelką pewnością będzie umiał odpowiednio wygrać.

Budżet Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Budżet Min. Spr. Wew. referuje pos. Polakiewicz, który stwierdził, że wydatki procentowo maleją, co wskazuje, iż za rzuty tworzenia państwa politycznego są najzupełniej nieuzasadnione.

Mówca zatrzymał się nad reorganizacją administracji, zwrócił następnie uwagę Izby na działalność legislacyjną Ministerstwa i prace na terenie służby zdrowia.

W zakończeniu wniósł mówca o przywróceniu propozycji rządowych.

Na tem posiedzenie przetrwano. Dalszy ciąg dyskusji jutro o godz. 10 min. 30 rano.

S. O. S.—S. O. S.—S. O. S.

„Italia” wzywa pomocy

MOSKWA (PAT) 4. VI. Dziś jeden z radioamatorów zawiadomił władze, iż udało mu sięchwycić następującą depeszę: „Italia, Nobile, Franz-Joseph, S. O. S. — S. O. S. — S. O. S.”. Depesza ta oznacza, iż stero-

wiec „Italia” zmuszony był najwidoczniej do lądowania na Ziemi Franciszka Józefa, a załoga jego znajduje się w niebezpieczeństwie o czym świadczy sygnał przyjęty w międzynarodowej radjofonji „S. O. S.”.

Zainteresowanie we Włoszech

RZYM (PAT) 4. VI. Dziś popołudniu pisma włoskie wydały dodatki nadzwyczajne o odebra-

niu przez radioamatora w Moskwie depeszę od gen. Nobile.

50 Sesja Ligi Narodów

CENEWA, (PAT) 4.VI. Dziś odbyło się pierwsze posiedzenie 50-ej sesji Rady Ligi Narodów pod przewodnictwem przedstawiciela Kuby; posiedzenie trwało około tygodnia.

Na sesji tej Angliję reprezentuje Chamberlain, Francję Paul Bourcour, Włochy Scialoja, Niemcy von Schubert, a Polskę min. August Zaleski.

Porządek dzienny sesji obejmował 40 spraw, m. in. sprawę konfliktu polsko-litewskiego i kwestję niemieckich szkół mniejszościowych na Górnym Śląsku. Przewodniczący sesji zagajając posiedzenie podniósł obrzymi- rozwój Ligi Narodów, której

Rada na pierwszym swem posiedzeniu, w dniu 16-go kwietnia 1920 r. trwającym zaledwie półtorej godziny miała na porządku dziennym zaledwie jedną sprawę. Fakt, że 50-ta sesja Rady trwać będzie około tygodnia, a porządek dzienny obejmujący 40 spraw, świadczy o olbrzymim powiększeniu zakresu działalności.

Sekretariat Rady Ligi Narodów otrzymał dziś tekst noty ministra Augusta Zaleskiego skierowanej do premiera Waldemarsa w sprawie ogłoszenia nowej konstytucji wyznaczającej Wilno na stolicę Litwy.

Odpowiedź polska na notę sowiecką

MOSKWA, (PAT) 4.VI. Wczoraj poseł i minister pełnomocny Rzplitej p. Stanisław Patek wręczył Komisarzowi Spraw Zagranicznych rządu sowieckiego p. Cziczenowowi odpowiedź Rządu polskiego na notę sowiecką w sprawie zamachu Wojciechowskiego na przedstawiciela handlowego poselstwa sowieckiego w Warszawie p. Lizarewa.

Rząd polski w nocie tej wyraża ubolewanie z powodu poażowania godnego wypadku i zawiadania, iż przedsięwzięt energiczne kroki celem nietylko wyłączenia tacy zamachowcy i ukarania winnych, ale również celem uniemożliwienia na przyszłość nadużywania prawa azylu, co mogłoby zaszkodzić dobrem stosunkom polsko-sowieckim.

Prasa niemiecka o nocie Polski do Litwy

BERLIN (PAT) 4. VI. Popołudniowa prasa berlińska podaje tekst noty ministra Zaleskiego do premiera Waldemarsa w sprawie ogłoszenia Wilna, ja-

ko stolicy Litwy bez żadnych komentarzy. Jedynie „Tagliche Rundschau” nazwała notę tą w podtytule „ostrą”.

Konferencje przed utworzeniem rządu w Niemczech

BERLIN (PAT). 4-VI. „Vossische Zeitung” zapowiada, że przewodniczący frakcji socjalnej partji-Herman Mueller powróci z kongresie socjalistycznego w Kolonii, przyjęty będzie przez

Prezydenta Hindenburga, który przed przyznaniem komukolwiek misji utworzenia gabinetu chce poznać zdanie w tej sprawie wszystkich przywódców frakcji parlamentarnych.

Starcie tłumów z policją w Berlinie

BERLIN, (Pat) 4.VI. W nocy z soboty na niedzielę w centrum miasta na Lingstrasse wywiązała się walka pomiędzy patrolami policji, a tłumem osób cywilnych, który chciał odbić zaarrestowanych dwóch awanturników się na ulicy pijaków. W czasie starcia tłum rósł z każdą chwila, tak że gdy przybył wezwany większy oddział policji tłum składał się z przeszło 400 osób, a dwóch policjantów było rannych.

Policja zmuszona była do użycia broni przy czym pewien 35-cio letni robotnik został zabit, a drugi ranny w nogę.

Zamach na Czang-Tso-Lina

Rzucone bomby pochodzą z Sowietów

LONDYN (PAT) 4. VI. Agencja Reutersa donosi z Chin, iż na specjalny pociąg wiozący Czang-Tso-Lina, gabinet ministrów Chin północnych oraz sztab generalny do Muggenu w Mandżurji, rzucono kilka bomb. Jeden wagon został zniszczony, a kilka innych spalonych. Czang-Tso-Lin otrzymał lekki ostrzał w głowę.

Czang-Tso-Lin, po rozpedzeniu napasników przez eskortę pociągu, przeszedł się do samochodu i udał się w dalszą drogę do Muggenu.

Przeprowadzone na miejscu dochodzenie wykazało, iż rzucone bomby są pochodzenia sowieckiego.

Nowy rektor Uniwersytetu Warszawskiego

WARSZAWA, 4.VI. (PAT). rektora. Dziś w sali posiedzeń Senatu Uniwersytetu Warszawskiego odbył się ogólny zjazd profesorów, celem obrania nowego

Rektorem na 1928/29 rok został wybrany prof. zwyczajny filologii klasycznej dr. Gustaw Przychocki.

Z życia społeczno-rolniczego

Dnia 21-go maja odbyło się posiedzenie członków Zarządu Nowogródzkiego Okręgowego Związku Kółek Rolniczych, na którym zostało dokonane ukonstytuowanie się Zarządu, oraz załatwiono i omówiono szereg spraw aktualnych.

Podział funkcji poszczególnych członków zarządu przedstawia się następująco: p. inż. Tendiogolski — prezes, p. Jurzuk wiceprezes, Chrystjanowicz — skarbnik, p. Białkowski — sekretarz. Poza tem zarządu wyznaczono p. Romenowskiego.

Po wysłuchaniu sprawozdania za okres ubiegły i opracowaniu planu pracy była szczegółowo rozważana sprawa ożywienia Kółek Rolniczych. Zrealizowanie powziętych uchwał niewątpliwie przyczyni się do wzmocnienia życia Kółek Rolniczych, które obecnie w wielu wypadkach pozostawiają dużo do życzenia. M. in. uchwalono spowodować stworzenie przy Związku Instruktorów i Pracowników Społecznych specjalną sekcję odczytową, która miała na celu dołączanie do organizacji bezpłatnych prelegentów i rzeczowników. Mamy już na terenie sporządzone, dla których nie sprawiło trudności poświęcić dla dobrej społecznej sprawy kilka dni w roku.

Taka skromna ofiara poszczególnych ludzi dobrej woli w sumie mogłaby dać pokątne wyniki, zwłaszcza jeżeli weźmiemy pod uwagę to, że gdy stał jeden i ten sam instruktor odwiedza kilka kółek, to szybko wyczerpuje zapas swej energii i umiejętność zainteresowania słuchaczy. Natomiast, gdy ktoś nowy przyjedzie ze światła, łatwiej pobudzi gromadę do nowej energii, myśli i czynu.

Pozatem dla pracy społeczno-rolniczej należy pozyskać personalnie istniejących szkół rolniczych i poszczególnie wybitniejsze jednostki na terenie.

Niemalą przyczyną się do ożywienia życia kółkowego bezpośrednio zreszczenia się przedstawicieli poszczególnych kółek, wspólnie wymiana myśli, sprawozdania i t. p. To miało miejsce zwykle na zjazdach powiatowych. Jednakże z powodu zbyt dużej odległości i wynikającym z tego brakiem czasu zjazdy te nie dawały tego, co dawać powinny i nie cieszyły się skutkiem powyższego znacznego powożenia i frekwencji. Dlatego też organizacja winna wprowadzić zjazdy przedstawicieli kółek z kółek z mniejszych terenów, a więc zjazdów kółkowych z 2-ch i 3-ch gmin, zwolnionych z pracy w innych miejscach w której jest coś ciekawego do zobaczenia, gospodarstwa, organizacji i t. p. To dałoby możliwość bezpośredniego zapoznania się z wynikami pracy sąsiadów wobec tego, że mniej czasu trzeba by było poświęcić na podróż. Prezes Kółek będą mogli złożyć szczegółowe sprawozdania z pracy i przedstawić swoje zamierzenia na przyszłość. Te regionalne zebrania informacyjne na których będzie się odbywała wspólna wymiana myśli, twórczych myśli mogą w znacznym stopniu się przyczynić do ożywienia i omówienia pracy w kółkach.

Rozpatrywana była również sprawa metod pracy Instruktorów. Obecnie, gdy terenem działalności poszczególnego instruktora jest cały powiat i rozrzucone po powiecie około 30 kółek, praca instruktora w większości wypadków polega na wygłaszaniu i niełatwych pogadankach z stołu przydzielonego na zebraniach kółek. Ten system pracy był dobry w jej początkach,

obecnie zaś kółkowiec wymaga od instruktora więcej. Obecnie instruktor musi nie tylko wygłaszać, ale musi posiadać szereg poglądów gospodarskich i dać rolnikowi konkretne rady i wskazówki, musi sam szereg prac wykonać.

Czyż to jest możliwe do wykonania, gdy instruktor ma do czynienia z całym powiatem? Wskutek tego praca instruktora nie jest widoczna ani dla niego ani dla ogółu. Cóż jest największym bólem do dalszej pracy, jeżeli nie widoczne i namacalne jej rezultaty? Przy obecnym systemie wyniki jego pracy objawia się jak kropla w morzu. To nam mówi, że instruktor winien pracować na terenie mniej rozległym. Musi mieć przydzielony teren składający się z 2-3 do 3-4 gmin, a należy dążyć do obsadzenia instruktora w każdej gminie. Skąd będą na to środki? Jeżeli właściciele 1000 ha stać na utrzymanie rzadcy czy administratora o pensji nieraz większej niż instruktora, to chyba gmina licząca X gospodarstw o łącznej powierzchni gruntu około Y ha stać tembardziej. Podpisany zna wieś składającą się z 48-miu gospodarstw, która sama jedna z własnych środków utrzymuje inżyniera rolnictwa i placu mu około 500 zł miesięcznie.

Alle w tej chwili nie o to chodzi, że już obecnie możemy wejść na drogę tworzenia rejonów, bo w naszym powiecie pracuje 3-4 instruktorskich w miejscach, a w innych powiatach jest ich więcej i wszyscy rolnicy nie muszą mieszkac w miejscach powiatowych skąd muszą dojeżdżać do kółek odległych nieraz o kilkadziesiąt kilometrów od miasta. Takie postawienie sprawy także nam wnosi, że instruktor rolny jest to pracownik od jeżdżenia a nie od konkretnej roboty.

Dlatego też uchwała Rady Związku Kółek Rolniczych zmieniająca do spowodowania unifikacji obu istniejących organizacji, została przyjęta przez Zarząd O. Z. K. R. w Nowogródku z największą radością i zadowolaniem. Ze swej strony Zarząd O. Z. K. R. apeluje do swojej centrali, by ta sprawę unifikacji traktowała jako pilną i ważną.

Należy przypuszczać, że ten zbawienny dla naszych stosunków krok Rady znajduje należny odzew i w umysłach wszystkich myślących rolników zrzeszonych w organizacjach i że ci rolnicy też swoimi wpływami dopomogą do jego zrealizowania.

Z Państwowego Banku Rolnego

Na posiedzeniu Rady Nadzorczej Państwowego Banku Rolnego w dniu 21 maja b. r. Naczelny Dyrektor W. Staniszewski omówił działalność Banku za ostatni miesiąc, wskazując na dalszy poważny wzrost kredytu krótkoterminowego o 22,3 mil. do 166,7 milionów złotych, pożyczek z funduszy administracyjnych o 8,1 mil. do 132 mil. złotych, pożyczek długoterminowych w listach zastawnych — wycelonych o 7,5 mil. do 67,2 milionów złotych, a przyznanych o 5 milionów do 131,6 milionów złotych. Na szczególną uwagę zasługują stały i szybki wzrost kredytów hipotecyjnych, umożliwiający dzięki polepszeniu warunków dla lokaty długoterminowych walorów Banku. W związku z tem należy przewidywać również pomysłowy rozwój

Nie zapomnijcie o obronie przeciwwagowej
Zapisujcie się na członków
L. O. P. P.

Rachunkowość rolnicza

Sprawa rachunkowości rolniczej jest w zupełnym niedopięciu. O ile inne działy gospodarki rolnej rozwijały się stosunkowo pomyślnie, o tyle rachunkowość, ten najważniejszy czynnik postępu jest traktowany, pomimo swego znaczenia, jako rzecz bieżąca. Niechcąc do rachunków, bagatelizowanie sprawy rachunkowej, tej opieki i pomocy, nie otrzymuje w takim stopniu, jak by to było możliwe przy obecnej posiadanej personalu fachowym i środkach.

Sejmiki dzięki swej strukturze różnią się od organizacji, a wskutek tej różnicy i rodzaju pracy, które mają sprawnie wykonywać, muszą być inne od zakresu pracy organizacji. Czyli chodzi o racjonalny podział pracy nad którym pragną najwięcej umyślić świata, a który zapewnia maksymalną wydajność, czy w przemyśle, czy w warsztatach rolniczych, czy też jak w tym wypadku w szerzynie kultury rolniczej.

Sprawy wykonywane tej pracy może mieć miejsce wówczas, gdy czynnik samorządowy i funkcje obejmie te rodzaje funkcji, które najbardziej odpowiadają ich strukturze organizacyjnej. Jednakże racjonalny podział wobec istnienia 2-3 organizacji społ. rolniczych, nie jest do przeprowadzenia.

Zdrowe rozwiązanie tej zagadnienia jest możliwe tylko wówczas, gdy będzie tylko jedna a silna organizacja.

Dlatego też mając na względzie dobro naszych rolników i dobro kraju, musimy dać rozwójowi kultury rolniczej jaknajpomyślniejsze warunki przez: zapewnienie rolnikom skutecznej pomocy fachowej.

Dlatego też uchwała Rady Związku Kółek Rolniczych zmieniająca do spowodowania unifikacji obu istniejących organizacji, została przyjęta przez Zarząd O. Z. K. R. w Nowogródku z największą radością i zadowolaniem.

KRONIKA STOŁPECKA

Lustracja osad wojskowych
Komisja Lustracyjna pow. stołpeckiego zapowiedziała urządzenie dodatkowych lustracji osad wojskowych w Kaczanowszczyźnie, Zacierzewie i paru innych miejscach. Lustracje mają się odbyć w bieżącym miesiącu. Baczność więc panowie osadnicy.

Z życia rzemieślników
W dniu 3 b. m. odbyło się walne zebranie członków Związku Rzemieślników Chrześcijańskich w lokalu Związku przy ulicy Pocztowej.

Na zebraniu omawiano sprawę polityczną zdefiniowaną przez Komisję Opiniodawczą; zbliżające się wybory do Izby Rzemieślniczych, oraz szereg bieżących, drobniejszych spraw Związku.

O skrzynkę pocztową dla mieszkańców stacji
Społeczność zamieszkująca przy stacji kolejowej w Stolpcach — odczuwa dotkliwą potrzebę skrzynki pocztowej, umieszczonej wśród przystanków stacji. Dotąd, wszyscy zamieszkujący dzielnicę stacji zmuszeni są udawać się z listami, aż do gmachu stacji kolejowej — i odbywania w ten sposób uciążliwego kawału drogi — niepotrzebnie.

Co słychać nowego?

5 Wtorek
Dziś: Bonifacego
Jutro: Norberta
Wschód słońca: 2:48
Zachód: 7:45
Długość dnia 16 godzin 56 min.

Kino „Pogoń“
Dziś:
„Największa parada świata“

Osobiste
Nacelnik Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego p. St. Jarecki wyjechał dziś na 4 tygodniowy urlop wypoczynkowy, zastępować go będzie zast. nacz. Wydziału p. Weingarten.

Zabawa taneczna nauczycieli
Wczoraj z okazji odbywającego się w Nowogródku zjazdu Zw. Pol. Nauczycielstwa Szkół Powiatowych pow. nowogródzkiego urzędowa została zabawa taneczna w gościnnych salach „Ogniska”. Mimo złej pogody zabawa zgromadziła liczny zastęp nauczycieli i nauczycielek z najbliższych krain powiatu. Do tańca przygrywała muzyka wojskowa 79 p. p. Sala udekorowana według pomysłu p. insp. Stianowej robiła miłe wrażenie, a ochoce tany trwały do rana.

Przedstawienie amatorskie w Nakryszkach
W dniu 27-go maja 1928 r. w Nakryszkach gminy Zalesie powiatu nowogródzkiego odbyło się przedstawienie i zabawa taneczna zorganizowana przez miejscową Straż Pożarną, oraz nauczycielstwo miejscowe i okoliczne. Odgrywać zostały dwie jednoaktówki „Wierz tu, kobieto” i „Reduta na poddaszu”. Całość udekorowana, artyści zostali za dobrą grę i uczucie oklaskiwani. Dekoracja sali i sceny, oraz charakterystyczne poszczególnych aktorów była jak na pierwsze przedstawienie doskonałe. Zawdzięczamy to głównie poparciu miejscowego i okolicznego nauczycielstwa, a ogólnie zycie się miejscowego kółka inteligencji i harmonia w pracy dla zorganizowania przedstawienia i zabawy, dany doskonałe wyniki. Potem odbyła się zabawa taneczna, która trwała do godziny 9ej rano. Bawiono się obojętnie, a odjeżdżający radośnie wyrażali swe zadowolenie z jak mile i wesoło spędzonego czasu. Cały dochód z przedstawienia i zabawy przeznaczono na potrzeby miejscowej Straży Pożarnej. Mamy najlepsze przekonanie, że podobne zabawy na tak złoścy cel znajdują rozumu i w przyszłości u kolejnej ludności i obywateli, a i następne imprezy wypadną jeszcze lepiej i więcej przyniosą nam dochodu.

Ostrożnie z bronią
Dnia 2 czerwca, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z karabinem — postrzelił się plut. Pieniążek, z 8-Baonu KOP w Stolpcach.

Jak urastały wieści
Zanim do gminy w Nowym Świerżniu nadstąpiła wieść o huraganie, który swym postępowaniem zakłócił ogólną wesołość.

Należy spodziewać się, że na przyszłość zachowanie się takie, jak obelgi pod adresem różnych osób i nieaktowne zachowanie się względem państwa, nie będzie więcej miało miejsca. Spodziewamy się, że był to ostatni tego rodzaju występ i na przyszłość się nie powtórzy.

Wycieczka kolarska kł. sport. „Makabi“
Obecnie staraniem „Makabi” organizuje się wędź kolarski na trasie Nowogródek — Nieswież — Nowogródek długości 200 kilometrów na drodze gruntowej. Zawodników zgłosiło się 18. Rajd potrwa 4 dni. Zawodnicy wyruszą z placu Ryńskiego w czwartek 7 czerwca o g. 8 i 10 rano.

Do Kowalek wycieczkowiczowie przyjeżdżają o g. 11 rano, odpowiadają do godz. 13, przyjazd do Mira o godz. 17.
8 czerwca, g. 8 rano odjazd z Mira.
Przyjazd do Stolpców o godz. 10, m. 30.
Odjazd ze Stolpców o godz. 14.

Nowogródek otrzyma nowy gmach pocztowy

Zamierzona budowa nowego gmachu pocztowego, którego potrzeba tak gwałtownie dawała się odczuć, gdyż dotychczasowe pomieszczenie urało wszelkie pojęciem, wezła wreszcie w stadium realizacji. Owegdaj bawiła w Nowogródzie komisja złożona z przedstawicieli okręgowej dyrekcji, P. i T. i Generalnej Prokuratury, która zakładała przy ulicy Słonimskiej plac na którym jeszcze w roku bieżącym będzie rozpoczęta budowa nowego gmachu pocztowego. Wszystkie formalności związane ze sprawą kupna zostały ukończone, tak, że budowa w najbliższym czasie będzie rozpoczęta.

Sezon wycieczkowy już się rozpoczął

Z nastaniem pory letniej Nowogródek ożywił się bardzo znacznie. Do miasta przybywają coraz nowe wycieczki krajoznawcze, które zwiedzają pełne pamiatki miasto i okolice.

Wczoraj przybyła z Warszawy wycieczka gimnazjum zafakiego im. Konopnickiej w liczbie 43 osób.

Z wycieczki gimnazjalnej do Nieswieża

W dniach 27 i 28 maja r. b. bawiła w Nieswieżu wycieczka z gimnazjum stołpeckiego, mająca na celu poznanie osobliwości Nieswieża. Wycieczka składała się z 35 osób z pośród uczniów i profesorów gimnazjum z panem dyrektorem Lubojackim na ciele.

Słynny ze swych czynnych zabytków Nieswież — wywarł silne wrażenie na wycieczkowiczach, spotęgnowane nierównie serdecznością i gościnnością miejscowej Straży Pożarnej, oraz nauczycielstwa miejscowego i okolicznego. Odgrywać zostały dwie jednoaktówki „Wierz tu, kobieto” i „Reduta na poddaszu”. Całość udekorowana, artyści zostali za dobrą grę i uczucie oklaskiwani. Dekoracja sali i sceny, oraz charakterystyczne poszczególnych aktorów była jak na pierwsze przedstawienie doskonałe. Zawdzięczamy to głównie poparciu miejscowego i okolicznego nauczycielstwa, a ogólnie zycie się miejscowego kółka inteligencji i harmonia w pracy dla zorganizowania przedstawienia i zabawy, dany doskonałe wyniki. Potem odbyła się zabawa taneczna, która trwała do godziny 9ej rano. Bawiono się obojętnie, a odjeżdżający radośnie wyrażali swe zadowolenie z jak mile i wesoło spędzonego czasu. Cały dochód z przedstawienia i zabawy przeznaczono na potrzeby miejscowej Straży Pożarnej. Mamy najlepsze przekonanie, że podobne zabawy na tak złoścy cel znajdują rozumu i w przyszłości u kolejnej ludności i obywateli, a i następne imprezy wypadną jeszcze lepiej i więcej przyniosą nam dochodu.

Wczoraj dnia 27 maja, po zwiedzeniu miasta, odbyła się uroczysta akademja w ogromnej sali gimnazjum, mieszczącej się w gmachu dawnego podomniarskiego klasztoru. Akademja rozpoczęła się od przemowy dyrektora gimnazjum ks. Grodzkiego, a następnie i jego pielegna-

Wycieczka kolarska kł. sport. „Makabi“

Przyjazd do Horodzieja 16.30
Odjazd z Horodzieja 17.
Przyjazd do Nieswieża 18.
9 czerwca. Odjazd z Nieswieża o g. 20.
Przyjazd do Horodzieja 21.30
10. Odjazd z Horodzieja o g. 6 rano.
Przyjazd do Mira o g. 9.
Przyjazd do Kowalek o g. 14.30
Odjazd z Kowalek o g. 16.
Przyjazd do Nowogródka o g. 18.30.
Wycieczka budzi duże zainteresowanie — ze względu na długość i trudność trasy i będzie niewątpliwie jednym z piękniejszych wycieczek sportowych tego klubu.

Kronika baranowicka Konferencja ogrodnicza

Dnia 1-go czerwca r. b. odbyła się konferencja ogrodnicza w Baranowiczach zwołana przez Nowogródzkie Wojewódzkie Towarzystwo Rolnicze.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele 1-w Rolniczych Woj. Zw. Kół Roln. czł. organizującego się Związku Posiadaczy Sądów Woj. Nowogródzkiego, oraz poszczególni właściciele sądów i zakładów szkółkarskich.

Postanowiono poprzeć inicjatywę prywatną p. K. Sienkiewicza w kierunku zorganizowania stuzarni w Nowejeli. Suszarńa pozostanie już w tym sezonie.

Postanowiono dążyć do zorganizowania zbytu owoców deserowych, w tej sprawie już poczynione są poważne kroki, nawiązano kontakt z firmami handlowymi i przetwórczymi tak w kraju jak i zagranicą.

Postanowiono dążyć do stworzenia jeszcze jednej przetwórnicy w pow. Nieswieżskim.

Szczegółowe sprawozdanie z obrad konferencji i dobór odmian drzew owocowych, jakie mogą hodować w szkółkach i sadzki w sadach podamy w następnym numerach „Życia Nowogródzkiego“.

Wybory do gmin wyznaczeniowych

Zainteresowanie wyborami do Żydowskiej gminy wyznaczeniowej wzrasta stale i tempo zainteresowanie wymaga się z dniem każdym.

Do komisji wyborczej w Baranowiczach wypłynęło przeszło 800 deklaracji wyborczych. W powiecie w gm. horodziejskiej, moczadzińskiej, stołpeckiej, nowomyśkiej, połonice ostatnio wpłynęło przeszło 500 deklaracji na prawo udziału w głosowaniu do wyznaczeniowej gminy Żydowskiej.

Postępienie Podkomisji Leśnej

Dnia 31 Maja odbyło się posiedzenie podkomisji leśnej przy Sejmiku Baranowickim. Przewodniczył komisji p. starosta A. Kulwiec. Sprawozdanie z pracy i rachunkowości za sezon wiosenny złożył agronom sejmikowy p. Staliński. Ze sprawozdania wynika, że kosztów 3216 zł, 25 groszy założono szkółki z sosną pospolitą w Grabówcu na terenach lasów państwowych na orzeźwienie 90 arów. Na założenie dwóch szkółek z wilginią koszykarską na fermie sejmikowej — Ułomni na przestrzeni 60 arów wydano 1742 zł. Wreszcie omówiono sprawę ustalenia przenosnych piasków i wydm w gminie Dobromyśl. W związku z tem uchwalono przystąpić natychmiast do nawiezienia piasków Dobromyślskich chruściem i gałkami poczem na wiosnę ma być tam sadzona sosna, której 300.000 sadzonek dwuletnich zakupiono w tym celu w majątku Hrudopol.

Domy zagrażające bezpieczeństwu publicznemu, mają być natychmiast usunięte i na ich miejsce mają być wzniesione nowe budowle.

W razie niewykonania wymienionych robót przez właścicieli we wskazanych terminach Magistrat niezwłocznie przystąpi do wykonania takowych na ich rachunek, zaś koszty ściągane będą w drodze egzekucji administracyjnej, zgodnie z 8 par. art. 4 rozporządzenia, Właściciele nieruchomości wymagających remontu budowy, itp., w razie trudności finansowych winni złożyć do Komitetu Rozbudowy miasta podanie o wyjednanie im kredytu na remonty.

KRONIKA SŁONIMSKA

Posiedzenie Wydziału Powiatowego

Dnia 29 maja odbyło się posiedzenie Wydziału Powiatowego w Słonimiu. Na porządku dziennym były sprawy: Odczytanie prot. poprzedniego posiedzenia. Sprawozdania członków Wydz. Pow. Podział przyznanej przez B. G. K. pożyczki w kwocie 30.000 dolarów. Przedsiębiorstwa komunalne. Zatwierdzenie uchwał gminnych w sprawach szarwarku. Udzielenie subsydium Związkowi Młodzieży Wiejskiej w Nowogrodku w sumie 480 zł. Przyjęcie do Sierocińca 2 dzieci Orłęgi Komar. Kursy dla inspektorów Samorządu Gminnego. Wybór Powiatowego Komitetu budowy kolei Słonim-Nowogrodek. Kwestja djet członków Wydziału Powiatowego. Wolne wnioski.

Oddział Strzelecki w Rohotnie

W Rohotnie pow. słonimskiego staraniem komendanta Obwodu p. Dutka, jak również dzięki energicznej pracy pana Ziobro zorganizowany został oddz. Strzelecki.

Narazie zapisało się 70 członków. Wszyscy oświadczyli, że chętnie w wolnych chwilach będą udział w ćwiczeniach fizycznych, prosili jednocześnie o uruchomienie wieczornych kursów dokształcających. Mamy nadzieję że życzenia młodych Ju-naków się ziszczą i będą mogli korzystać z pokarmu duchowego. Na organizacyjnym zebraniu wyłoniony został zarząd: Prezes Jan Żych—wójt z Rohotny, skarbnik obyw. Radkiewicz, sekretarz Oddziału ob. Ziobro. Zarząd w pierwszym rzędzie postanowił kupić sztandar dla Oddziału; poświęcenie tak sztandaru jak Oddziału zaprojektowano na dz. 24.VI b. r. Jak wiadomo z oświadczenia obyw. Dudka—komendanta Obwodu wrócić zorganizowany będzie Oddział Strzelca w Starej Wsi tejże gminy.

Obywatel Onacki wójt starowiejski, jak również obyw. Paradowski—radny, zwrócili się z prośbą do komendanta o zorganizowanie Oddziału.

Otwarcie mleczarni w Grzybowie

Dnia 31.V b. r. odbyło się otwarcie i poświęcenie mleczarni spółdzielczej w Grzybowie, które zgodnie ze wzmianką w „Zyciu Nowogrodzkim”, zaszczylił swą obecnością p. Wojewoda Bęczkowiec w asyście p. starosty Henszla. Po dokonaniu poświęcenia i przemówieniu—ks. Kan. Rosołowskiego, witano krótkimi mowami p. wojewodę. W imieniu O. Z. K. R. przemawiał jeden z czynnych organizatorów tej mleczarni p. Misznikiewicz, w imieniu włódcin wsi Czerny—p. T. Czygryn—Oddz. powiatowego naucz. p. Babinowa. Wiles Czerny położona tuż przy Grzybowie, a wszyscy prawie jej mieszkańcy są członkami i dostawcami mleka do mleczarni. Mówcy składali p. Wojewodzie serdeczne podziękowanie za troskliwą opiekę nad spółdzielczością i nad materialnym podniesieniem włócznieństwa. Czygryn, aczkolwiek najmłodszy z mówców, głęboko odczuł ojcowską opiekę p. Wojewody, (odczuwało się to z jego przemówienia) i nie dziwnego, że zaskarbił sobie u pana Wojewody zainteresowanie się nim.

W odpowiedzi p. Wojewoda podziękował organizatorom za ich działalność, zachęcił do dalszej wytrwałej a harmonijnej pracy i przyrzekł, że i nadal będzie oteczał troskliwą opieką wszystkie poczynania i wszelką pracę, dążącą do kulturalnego i materialnego podniesienia wsi i miasta na Ziemiach Wschodnich. Po przemówieniu wzniesiono okrzyk: „niech żyje p. Wojewoda!”—Nastrój zapanował braterski. Pan Wojewoda wraz z gośćmi oglądał mleczarnie, wypytywał o ilości dostawców mleka i stajen członków, oglądał przetwory mleczne. Później goście podejmowani byli skromnym posiłkiem z różnych możliwych dań z nabiału.

Zwiedził też p. Wojewoda szkołę rolniczą w Grzybowie, a w drodze powrotnej do Słonia wstąpił do wsi Czarny, interesując się potrzebami mieszkańców, przy osiedlu Teodojusza Czygryna został Wojewoda opowitany chlebem i solą. Ze Słonia p. Wojewoda wyjechał wraz z p. starostą Henszlem do Żyrowic, gdzie wziął udział w posiedzeniu Rady Opiekunów przy szkole rolniczej.

Towarzystwo Domu Ludowego w Żyrowicach

W ubiegłym tygodniu wzorem innych w Żyrowicach zorganizowano Tow. Dom. Lud.—jako oddział Tow. Dom. Lud. w Słoniemiu. Inicjatorami tej placówki byli: p. dyrektor Szkoły Rolniczej—Kostro, włóccianin żyrowicki p. Romejko i inni. Na organizacyjnym zebraniu zgłosilo udział 33 członków przeważnie z pośród włóccin. Na temże zebraniu wyłoniono zarząd Towarzystwa, w skład którego weszli: pp. Kostro, Zieliński, Romejko. W tych dniach Zarząd odbył posiedzenie, na którym postanowiono uruchomić herbariarnie na przeciąg Zielonych Świątek prawosławnych. W najbliższym czasie wystawie komedijkę i urządzić parę odczytów popularnych, by tym zachęcić innych do wstępowania na członków Towarzystwa.

Znając osoby z Zarządu, żywny nadzieję dobrego rozwoju Towarzystwa Domu Ludow.

Dzielnicy strażacy nie dopuścili do rozszerzenia się pożaru.

W kolonii Hołyczse w dniu 25 maja wybuchł pożar od piornara. Spłonęły wszystkie zabudowania gospodarza Piotra Wołyńca, w ogniu zginęło 9 owiec, około 200 pudów zboża i wszystkie inwentary. Straty wynoszą około 9000 zł.

W akcji ratunkowej energiczny udział przyjmowała nowozorganizowana Ochotnicza Straż Ogniowa w Hołyncie, dzięki której zdołano uratować większą część sprzętów domowych i nie dopuścić do szerzenia się pożaru. Pomimo tego, że straż nie posiada żadnych narzędzi pożarniczych, jednak energicznie pracowała przy gaszeniu pożaru, tak że niektórzy ze strażaków zostali poparzeni, jeden zaś skaleczył nawet nogę.

Najenergiczniejszą działalnością odznaczył się Epsztejn Szmul, Dorosz Michał, Dorosz Aleksander, Karman Teodor, Szmata Włodzimierz i inni, którym Dowództwo Straży w rozkazie wyraziło podziękowanie.

Jest nadzieja, że władze i społeczeństwo dopomoga rozwinięciu tej nowozorganizowanej, a tak niezbędnej placówki ratunkowej.

Radjo-program

WARSZAWA fala 1.111.

Wtorek, 5 czerwca

- 12.00. Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny, nadprogram.
- 12.10—15.00. Przerwa.
- 15.00. Komunikaty: meteorologiczne, gospodarcze, nadprogram.
- 15.20—16.00. Przerwa.
- 16.00—16.25. „Przegląd polityki międzynarodowej za miesiąc maj” (z cyklu odczytów org. przez Min. Spr. Zagr.)—wygl. dr. Jan Grzymalski-Grabowiecki.
- 16.25—16.40. Nadprogram, komunikaty.
- 16.40—17.05. Odczyt z działu „Hygieny i Medycyny”.
- 17.05—17.20. Przerwa.
- 17.20—17.45. Transmisja odczytu z Katowic.
- 17.45—18.55. Koncert muzyki czeskiej. Wykonawcy: Orkiestra pod dyr. Józefa Ozimńskiego, Zofja Dobrowolska-Pawłowska (śpiew), Władysław Burkhardt (fortp.), prof. Ludwik Urstein (akomp).
- 18.55—19.05. Przerwa.
- 19.05—19.15. Komunikat rolniczy, oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej.
- 19.15—19.35. Rozmaitości.
- 19.35—20.00. „Prognozy meteorologiczne a rolnictwo”—wygl. prof. Kazimierz Szulc.
- Po odczycie komunikat Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce.
- 20.00—20.15. Przerwa.
- 20.15. Koncert orkiestry filharmonicznej, organizowany wspólnie z „Polskim Radjo” pod dyr. Zdzisława Górzynskiego.
- W przerwie biul. „Messenger Polonais” w języku francuskim.
- 22.00—25.05. Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny.
- 22.05—22.20. Komunikat P.A.T.
- 22.20—22.30. Komunikaty: polityczne, sportowe, nadprogram.

Środa, 6 czerwca

- 12.00. Sygnał czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny, nadprogram.
- 15.20—16.00. Przerwa.
- 16.00—16.25. „Domy ludowe”—wygl. p. Wojciecha Sośniński.
- 16.25—16.40. Nadprogram, komunikaty.
- 16.40—17.05. „Skrzynka pocztowa”—korespondencja bieżąca omówi dr. Marjan Stępowski.
- 17.05—17.20. Przerwa.
- 17.20—17.45. Odczyt Ministerstwa Komunikacji.
- 17.45—18.15. Program dla młodzieży. Transmisja z Krakowa.
- 18.15—18.55. Koncert popołudniowy. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Józefa Ozimńskiego.
- 18.55—19.05. Przerwa.
- 19.05—19.15. Komunikat rolniczy.
- 19.15—19.35. Rozmaitości.
- 19.35—20.00. „Wycieczki na Śląsk—wygl. prof. Aleksander Janowski.
- Po odczycie komunikat Tow. Zachęty do hodowli koni w Polsce.
- 20.00—20.30. „Wśród książek”—przegląd najnowszych wydawnictw omówi prof. Henryk Mościcki.
- 20.30. Koncert solistów. Wykonawcy: prof. Zbigniew Drzewiecki (fort.) i p. Margot Katal odśpiewa arje i pieśni.
- W przerwie biul. „Messenger Polonais” w języku francuskim.
- 22.00—22.05. Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny.
- 22.05—22.20. Komunikat P. A. T.
- 22.20—22.30. Komunikaty: polityczne, sportowe, oraz nadprogram.
- 22.30—23.30. Transmisja muzyki tanecznej.

GIEŁDA

pleniężna i towarowa

DEWIZY: N. Jork 8.90, Zurich 171.86, Londyn 43.53/4, Paryż 35.01/4 — Praga 26.47/4, Wiedeń 125.43/4, Tenden. utrzym. Ruble złote — 4.70, Dolary w przywym. obrocie — 89/4.

Papieru procentowe

5% premjowa — 89.00—88.00, 6% dolarowa 86, 10% — kolejowa 104—, 5% — konwersyjna — 67, 8% — kolejowa 82—, 9% Bank Gosp. Kraj. 94, 8% — Rólny 94, 4 1/2% ziemskie 53.65—53/4, 8% miejskie 75/4—76—75/4, 5% ziemskie 57, 4 1/4% miejskie 58 1/2

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dn. 4 b. m.

osiągnął za 100 złotych Gdańsk 57,37—57,51 Berlin 46,70—46,90 — N. Jork 11,25, Zurich 58,17 Londyn 43,52 Praga 37,70, Wiedeń 79,81

Akcje

Bank Dyskontowy — 136, Handlowy 117, Polski 167—190/4, Zw. Spół. Zarob. 89—90, Siles i Światło 150, Cukier 73, Wegiel 106—105 1/2, Nobel 35 1/2, Lillip 40 1/4—39 1/4, Lasy 8 1/2—8,25, Miedzian 50 1/4—51—50 1/4, Haberbusch 237—240, Starachowice 64, Borkowski — 19,75, Firley 66, Zwiarderie 31 1/2, Wysoka 170, Ostrowiec 120—121 serja „b” 142 serja „a”, Cegielski 46 1/2—47, Zieloniewski — Podcisk 12—11, Spirytus 40, Zgierz 40, Parowóz 51, Clechanów 48, Tendencja mocna.

Znaleziona TOREBKĄ DAMSKĄ na Rynku jest do odebrania w red. „Zycia Nowogrodzkiego”.

Sprostowanie

Proszę o umieszczenie następującego sprostowania. W numerze z dnia 31-V br. w notatce pt. „Listy z kraju”, zamieszczona była notatka fałszywie przedstawiająca przebieg zabawy w Nakrzeskach w sposób uwielający mojej osobie. Nieprawdą jest, że w stanie nietrzeźwym kazalem wyrzucić gości. Natomiast prawdą jest, że w dniu tym po opisanym incydencie bralem udział w przedstawieniu amatorskim i zachowaniem swoim nie dałem żadnego powodu do tego rodzaju przypuszczeń. Również prawdą jest, że jako gospodarz zabawy, poleciłem usunąć z sali na życzenie znajdujących się tam osób pijanego i awanturującego się osobnika, którego dalszy pobyt w lokalu był niemożliwy. Stało się to na wyraźne życzenie osób napastowanych przez tego pana.

Z poważaniem
Stanisław Trautsoit
Nacz. Straży Pożarnej
w Nakrzeskach

Rolnik z długoletnią praktyką w Kongresówce i na Kresach Wschodnich poszukuje posady od 12-go lipca. Chlubne świadectwa. Łaskawe oferty poczt. Ziabki, województwo Wileńskie. P. Oltuszewski. 125

Letnisko nad Świtęzią, wraz z utrzymaniem od 15-VI. Blizsze informacje, ul. Piłsudskiego, sklep p. Karczewskiej. 127.

Czytajcie „Zycie Nowogrodzkie”

OD ADMINISTRACJI

Uprzejmie prosimy Szanownych PP. Prenumeratorów o łaskawe odnowienie prenumeraty na m. czerwiec r. b. Nieopłacone prenumeraty do dnia 10 czerwca rb. spowoduje natychmiastowe wstrzymanie wysyłki pisma. Jednocześnie zawiadamiamy Sz. PP. Prenumeratorów, że wraz z opłatą za maj i poprzednie miesiące, iż wraz z nieopłaconymi zaległymi prenumeratami do dnia 10.VI r. b. wstrzymamy wysyłkę pisma.

ADMINISTRACJA

KINO „POGOŃ”
w Nowogrodku,
Działaj zmiana programu
„NAJWIĘKSZA PARADA ŚWIATA”
W roli głównej
RICHARD BARTHELMSS

DRUKARNIA
Wydziału Powiatowego
w Nowogrodku
PRZYJMUJE WSZELKIE
ROBOTY W ZAKRES
DRUKARSTWA WCHODZĄCE